

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อของเกษตรกรปลูกข้าว ธ.ก.ส.
ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44
Factors Influencing the Outstanding Debt of the BAAC's Borrowing Farmers
in Amphur Maung, Nakorn Sri Thammarat, Crop Year 2000/01

ของ

นางสาวศรีสุดา สถิตคุณากร

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2546

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

 21 / 3 / 46
(อาจารย์เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ)

กรรมการปัญหาพิเศษ

 21 / 3 / 46
(อาจารย์สุภาวดี ปัตทวิคงคา)

หัวหน้าภาควิชาฯ

 21 / 3 / 46
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิสิทธิ์ แก้วฉา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.

ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

Factors Influencing the Outstanding Debt of the BAAC's Borrowing Farmers
in Amphur Maung, Nakorn Sri Thammarat, Crop Year 2000/01

โดย

นางสาวศรีสุดา สถิตคุณากร

ปพ.
ศ 2546
2546

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 98163
วัน,เดือน,ปี..... 10 05 2000

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.ในอำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

โดย: นางสาวศรีสุดา สถิตคุณากร

ชื่อปริญญา: วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก: บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ:

 ๒๑, ๙๖, ๔๖
(เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ)

เกษตรกรไทยส่วนใหญ่ยังมีความเป็นอยู่ที่ยากจนและมีหนี้สินมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ขั้นพื้นฐานจนไม่สามารถนำความรู้และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการประกอบอาชีพ ขาดแคลนแหล่งนำชลประทานที่ใช้ในการเกษตร ประสบกับ ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ไม่แน่นอน นอกจากนี้ ยังขาดแหล่งเงินทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และจากความสำคัญของเงินทุนที่มีต่อเกษตรกร จึงได้มีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในระบบรายใหญ่ของเกษตรกรทั้งที่เป็นเกษตรกรโดยตรง กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร โดยให้บริการสินเชื่อทั้งในรูปเงินสดและไม่ใช้เงินสด เพื่อเป็นปัจจัยในการผลิตทางการเกษตร และกระตุ้นให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะช่วยให้ภาคเกษตรกรรมของประเทศสามารถขยายตัวได้ และเพื่อให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ผลการศึกษาจากเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ที่มีหนี้ค้างชำระในอำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช ในรอบปีบัญชี พ.ศ. 2543/44 จำนวน 80 ราย พบว่า หัวหน้าครัวเรือนของเกษตรกรส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี และมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรโดยเฉลี่ยมีจำนวน 4 คนต่อครัวเรือน และสมาชิกในครัวเรือนที่ช่วยทำงานโดยเฉลี่ยมีจำนวน 3 คนต่อครัวเรือน รายได้หลักของเกษตรกรเฉลี่ยครัวเรือนละ 36,430 บาทต่อปี จากการเพาะปลูกพืชหลัก 4 ชนิด ได้แก่ ยางพารา กาแฟ ข้าว มะพร้าว สำหรับรายได้เงินสดนอกการเกษตรของเกษตรกรเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 5,668 บาทต่อครัวเรือนต่อปี จากการรับทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 55.04 ค่าใช้จ่ายในการเกษตรเฉลี่ย 26,480 บาทต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 28,738 บาทต่อครัวเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อบริการเพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อ พบว่า รายได้หลักของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากการทำการเกษตร ซึ่งได้จากการเพาะปลูกพืชหลัก 4 ชนิด ได้แก่ ยางพารา กาแฟ ข้าว มะพร้าว ทำให้เกษตรกรมีรายได้เงินสดจากการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 36,430 บาทต่อครัวเรือนต่อปี สำหรับรายได้เงินสดนอกการเกษตรของเกษตรกร เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 5,668 บาทต่อครัวเรือนต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 86.54 และ 13.46 ของรายได้รวม ตามลำดับ ส่วนรายได้นอกการเกษตร พบว่า เกษตรกรมีรายได้มาจากการรับจ้างภายนอก คิดเป็นร้อยละ 55.04 สำหรับด้านค่าใช้จ่ายในการเกษตร พบว่า เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการเกษตรเฉลี่ย 26,480 บาทต่อครัวเรือน และมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 28,738 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.96 และ 52.04 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร มีมูลค่าเฉลี่ยถึง 17,040 บาทต่อครัวเรือน

ข้อเสนอแนะ ในด้าน สินเชื่อที่ ธ.ก.ส. ให้การสนับสนุนแก่เกษตรกร ควรจะเน้นในรูปแบบของปัจจัยสิ่งของที่ใช้ในการผลิตทางการเกษตร เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย สารเคมีและยาฆ่าแมลง รถไถ และเครื่องสูบน้ำ เป็นต้น มากกว่าในรูปแบบของตัวเงิน เพื่อเป็นป้องกันเกษตรกรผู้กู้สินเชื่อไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ และภาครัฐควรมีการสนับสนุนการแปรรูปผลผลิตการเกษตร โดยให้เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ดำเนินการ และ ธ.ก.ส. เป็นผู้สนับสนุนด้านความรู้ เงินทุนหรือสินเชื่อ และการตลาดให้ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง แทนที่จะขายผลผลิตทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ ด้วยความกรุณาในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ดร. ชำรงค์ เมฆโหรา ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำในทุก ๆ เรื่องเป็นอย่างดี รวมทั้ง ดร.วิรัช กระแสร์นัทร กรรมการตรวจการพิมพ์ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัด นครศรีธรรมราช สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เอื้อเฟื้อข้อมูล และรายละเอียดอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษ และขอขอบคุณ พี่มารยาท พี่มานะ และพี่สมศักดิ์ เจ้าหน้าที่ควบคุมห้องคอมพิวเตอร์ที่ช่วยดูแลเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี รวมทั้งพี่เอ็กซ์ ที่อยู่รอรับงานจนดึก

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่นิศา คุณป้ารุ่งทิวา และพี่ตึกพี่สาวแสนดี ผู้เป็นที่รักและเคารพอย่างสูง ที่ให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ เป็นกำลังใจคอยลุ้นด้วยดีตลอดมา รวมถึงขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนร่วมให้ผู้วิจัยมีประสบการณ์ดี ๆ ในชีวิต 4 ปีที่ ส.จ.ล.

ศรีสุดา สถิตคุณากร

มีนาคม 2546

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตการศึกษา	5
นิยามศัพท์	5
วิธีการศึกษา	6
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	8
แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์	8
บทที่ 2 โครงร่างทฤษฎี	10
ตรวจเอกสาร	10
แนวคิดทางทฤษฎี	12
สมมติฐานการศึกษา	13
บทที่ 3 ลักษณะโดยทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช	14
สภาพทางกายภาพของพื้นที่ที่ทำการสำรวจ	14
โครงสร้างประชากรและการจ้างงาน	17
ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	20
ผลการศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร	22
การใช้สินเชื่อของเกษตรกร	27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	33
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการชำระคืนสินเชื่อเพื่อการเกษตร	34
โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน	
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	36
สรุป	36
ข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	39
ภาคผนวก	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สถิติการดำเนินงานเงินกู้ของ ธ.ก.ส. จังหวัดนครศรีธรรมราช	3
2. ปริมาณหนี้ค้างชำระเมื่อสิ้นปี (พันล้านบาท)	4
3. จำนวนประชากรและครัวเรือน จังหวัดนครศรีธรรมราช ณ เดือนธันวาคม พ.ศ.2543	19
4. พื้นที่ ผลผลิต การกสิกรรม ปี 2543 จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2543	21
5. ระดับอายุของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44	23
6. ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44	24
7. ระดับการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรี ธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44	24
8. จำนวนสมาชิก และแรงงานเฉลี่ยในครัวเรือนของเกษตรกร จังหวัดนครศรีธรรมราช	25
9. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44	25
10. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44	26
11. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากแหล่งเงินทุนในและนอกระบบครัวเรือนเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44	28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1. ประชากรและกำลังแรงงาน โครงสร้างกำลังแรงงาน ปี 2543

18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้มุ่งยกระดับรายได้แก่เกษตรกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากสาขาเกษตรกรรมเป็นสาขาการผลิตที่เป็นองค์ประกอบใหญ่ และมีความสำคัญแก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยผลิตภัณฑ์รวมภายในประเทศประมาณกว่าร้อยละ 20 มาจากภาคเกษตรกรรม สินค้าส่งออกที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามามากที่สุด คือ สินค้าภาคเกษตรกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนประชากรส่วนใหญ่ของประเทศเป็นเกษตรกร อย่างไรก็ตาม เกษตรกรไทยส่วนใหญ่ยังมีความเป็นอยู่ที่ยากจนและมีหนี้สินมาก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ขั้นพื้นฐานจนไม่สามารถนำความรู้และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการประกอบอาชีพ ขาดแคลนแหล่งน้ำชลประทานที่ใช้ในการเกษตร ประสบกับปัญหาหาค่าผลผลิตที่ไม่แน่นอน นอกจากนี้ ยังขาดแหล่งเงินทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และจากความสำคัญของเงินทุนที่มีต่อเกษตรกร รัฐบาลจึงได้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในระบอบรายใหญ่ของเกษตรกรทั้งที่เป็นเกษตรกรโดยตรง กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร โดยให้บริการสินเชื่อทั้งในรูปเงินสด และไม่ใช้เงินสด เพื่อเป็นปัจจัยในการผลิตทางการเกษตร และกระตุ้นให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะช่วยให้ภาคเกษตรกรรมของประเทศสามารถขยายตัวได้ และเพื่อให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ต่อมาเมื่อระบบการเกษตรของไทยได้เปลี่ยนจากระบบการเกษตรเพื่อบริโภคในครัวเรือนมาเป็นระบบเพื่อการค้ามากขึ้น ความต้องการเงินทุนเพื่อใช้ในการผลิตจึงมีมากขึ้นตามไปด้วย สินเชื่อการเกษตรจึงเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์ หรือแหล่งเงินทุนนอกระบบอื่น ๆ และในปีบัญชี พ.ศ. 2544 ธ.ก.ส. สามารถขยายสาขาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกร ซึ่งมีพนักงานประมาณ 13,512 คน และให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ในท้องที่ต่าง ๆ จำนวนรวมทั้งสิ้น 6,881,662 ครัวเรือน (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรุงเทพมหานคร) นอกจากนี้ ธ.ก.ส. มีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรแล้ว ธ.ก.ส. ให้ความสำคัญของการให้บริการเงินฝากเป็นอย่างมาก เนื่องจากเงินฝากเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของทุนดำเนินงานของ ธ.ก.ส. และมีความมั่นคงกว่าเงินกู้จากต่างประเทศ และ ธ.ก.ส. สาขานครศรีธรรมราช ก็เป็นอีกสาขาหนึ่งในจำนวนสาขาทั้งหมด 667 สาขา ที่ได้เปิดดำเนินการให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตรและบริการด้านเงินฝากตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 มีพื้นที่ดำเนินงาน 169 ตำบล 1,413 หมู่บ้าน ประชากรของอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมด 290,501 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร 166,693 ครัวเรือน

ปัญหาที่สำคัญของการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของ ธ.ก.ส. สาขานครศรีธรรมราช ก็คือปัญหาการค้างชำระสินเชื่อของเกษตรกร จากสถิติการดำเนินงานเงินกู้ของ ธ.ก.ส. ได้แสดงให้เห็นว่าต้นเงินกู้คงเป็นหนี้เมื่อสิ้นปีนั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น จากปีพ.ศ. 2536 จำนวน 83,292 ล้านบาท จนกระทั่งปี พ.ศ. 2540 ต้นเงินกู้คงเป็นหนี้เมื่อสิ้นปีเพิ่มเป็น 193,475 ล้านบาท (ตารางที่ 1) เมื่อรวมปริมาณหนี้สินค้างชำระทุกประเภทเมื่อสิ้นปี จะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนร้อยละ 28.49 พันล้านบาท (ตารางที่ 2) ซึ่งปัญหาดังกล่าวนอกจากจะกระทบต่อเกษตรกรโดยตรงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการทำงานของ ธ.ก.ส. อีกด้วย โดยต้องเสียค่าใช้จ่ายและเวลาในการติดตามทวงหนี้สิน และที่สำคัญส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมอีกด้วย ดังนั้นจึงเห็นความสำคัญที่จะมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการค้างชำระเงินกู้ของเกษตรกร และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกร รวมทั้งการอำนวยความสะดวกของ ธ.ก.ส. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 สถิติการดำเนินงานเงินกู้ของ ธ.ก.ส. จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปี บัญชี	การให้เงินกู้แต่ละ ด้านแยกตามปี บัญชี	ต้นเงินกู้คง เป็นหนี้เมื่อ ต้นปี (ล้านบาท)	จ่ายเงินกู้ ระหว่างปี (ล้านบาท)	รับชำระคืนเงินกู้ ระหว่างปี		ต้นเงินกู้คง เป็นหนี้เมื่อ สิ้นปี (ล้านบาท)
				จำนวน เงิน (ล้านบาท)	ร้อยละรับ ชำระต่อเงิน ต้นถึงกำหนด ชำระ	
2536	เกษตรกร	66,137	63,810	54,339	88.63	75,608
	สหกรณ์การเกษตร	6,892	11,417	10,816	-	7,493
	กลุ่มเกษตรกร	193	32	34	-	191
	รวม	73,222	75,259	65,189	-	83,292
2537	เกษตรกร	75,608	80,488	58,616	88.16	98,680
	สหกรณ์การเกษตร	7,493	12,977	12,165	-	8,305
	กลุ่มเกษตรกร	191	40	62	-	169
	รวม	83,292	93,505	70,843	-	106,154
2538	เกษตรกร	97,680	96,585	67,022	86.07	127,243
	สหกรณ์การเกษตร	8,305	15,873	13,431	-	10,747
	กลุ่มเกษตรกร	169	38	70	-	180
	รวม	106,154	112,496	80,523	-	138,170
2539	เกษตรกร	127,243	118,765	83,368	87.17	162,640
	สหกรณ์การเกษตร	10,747	20,176	16,682	-	14,241
	กลุ่มเกษตรกร	180	46	43	-	183
	รวม	138,170	138,170	100,093	-	177,064
2540	เกษตรกร	162,640	107,123	92,221	82.61	177,545
	สหกรณ์การเกษตร	14,241	18,083	16,566	-	15,758
	กลุ่มเกษตรกร	183	46	57	-	172
	รวม	177,064	125,255	108,844	-	193,475

ที่มา: (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2543)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ปริมาณหนี้ค้างชำระเมื่อสิ้นปี (พันล้านบาท)

พ.ศ.	เกษตรกร รายคน	สหกรณ์ การเกษตร	กลุ่มเกษตรกร	รวมทุก ประเภท	อัตราการเปลี่ยนแปลง จากปีก่อนร้อยละ
2524	8.99	4.10	0.362	13.45	
2525	10.45	4.16	0.330	14.94	9.96
2526	12.33	3.79	0.294	16.41	8.98
2527	14.94	3.88	0.277	19.10	14.05
2528	17.03	4.07	0.243	21.34	10.52
2529	21.89	3.92	0.225	26.04	18.02
2530	21.51	3.56	0.219	25.29	2.95
2531	23.96	3.23	0.221	27.41	7.74
2532	29.74	3.65	0.211	33.60	18.42
2533	36.85	4.87	0.203	41.92	19.85
2534	47.77	6.00	0.198	53.97	22.32
2535	66.14	6.89	0.193	73.22	26.30
2536	75.61	7.49	0.191	83.29	12.09
2537	97.68	8.31	0.169	106.16	21.54
2538	127.24	10.75	0.180	138.17	23.17
2539	162.64	14.24	0.183	177.06	21.97
2540	177.55	15.76	0.172	193.48	28.49

ที่มา: (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2543)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาถึงลักษณะการใช้สินเชื่อของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขานครศรีธรรมราช
2. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกร ได้แก่ รายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตร ค่าใช้จ่ายในการบริโภค หนี้สินอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในการเกษตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้สินเชื่อของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขานครศรีธรรมราช
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกร ได้แก่ รายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตร ค่าใช้จ่ายในการบริโภค หนี้สินอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในการเกษตร ว่ามีความสำคัญต่อการค้างชำระสินเชื่อน้อยเพียงใด
3. เป็นแนวทางในการกำหนดการให้สินเชื่อของธนาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาในเรื่องนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ให้บริการสินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขานครศรีธรรมราช ในปีการเพาะปลูก 2543/44

นิยามศัพท์

ธ.ก.ส. หมายถึง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขานครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

สินเชื่อการเกษตร หมายถึง การให้กู้ยืม และการให้เครดิตแก่เกษตรกรผู้ประกอบการ กสิกรรม การประมง และการเลี้ยงสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลูกค้า ธ.ก.ส. หมายถึง เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของ ธ.ก.ส. สาขานครศรีธรรมราช จังหวัด นครศรีธรรมราช

สินเชื่อเพื่อการเกษตร หมายถึง สินเชื่อที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. สาขานครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จัดให้แก่เกษตรกรลูกค้า เพื่อนำไปใช้กิจกรรมทางการเกษตรต่าง ๆ

รายได้จากภาคการเกษตร หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการทำการเกษตรซึ่ง ได้แก่ รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตต่าง ๆ รายได้จากการทำไร่นา เป็นต้น

รายได้นอกภาคการเกษตร หมายถึง รายได้อื่น ๆ ที่เกษตรกรได้รับนอกเหนือจากการกิจกรรมทางการเกษตร เช่น รายได้จากการรับจ้างของสมาชิกในครัวเรือน การรับจ้าง ค่าเช่าและดอกเบี้ย เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินการผลิตในการเกษตร เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าเครื่องจักรกลทางการเกษตร เป็นต้น

หนี้สินทั้งหมด หมายถึง หนี้สินที่เกษตรกรได้ทำการกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หนี้สินจากการกู้เพื่อนบ้านหรือญาติพี่น้อง หนี้สินจากการกู้ธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น

รายได้ทั้งหมด หมายถึง รายได้จากการเกษตรรวมกับรายได้นอกภาคการเกษตร
ค่าใช้จ่ายทั้งหมด หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการเกษตรรวมกับค่าใช้จ่ายนอกการเกษตร

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกร เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการค้างชำระเงินกู้ของเกษตรกร และจะได้นำผลการวิจัยเหล่านั้นมาเป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกร และใช้พัฒนาการอำนวยการสินเชื่อของ ธ.ก.ส. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกร และข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้อุ้กรวบรวมไว้แล้วจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขานครศรีธรรมราช สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช และเอกสาร ตำราการเรียนการสอนต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การออกแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้จะแบ่งเนื้อหาของคำถามออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครัวเรือน แรงงานในครัวเรือน ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเศรษฐกิจของเกษตรกร เช่น รายได้เงินสดจากการเกษตรและรายได้เงินสดนอกการเกษตร ค่าใช้จ่ายในครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการบริโภค หนี้สินเก่าค้างชำระ

2. การกำหนดจำนวนตัวอย่าง เลือกเกษตรกรตัวอย่างในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสุ่มจากเกษตรกรที่มาใช้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) สาขา นครศรีธรรมราช โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{Z^2(pq)}{e^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของตัวอย่าง

Z = ระดับความเชื่อมั่น (ในการศึกษาค้างนี้ได้กำหนดระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ระดับ 95% ค่า Z ที่ได้จากการเปิดตารางมีค่าเท่ากับ 1.96)

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในการศึกษาค้างนี้ได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับร้อยละ 6)

p = สัดส่วนของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขา นครศรีธรรมราชที่กู้เงิน

q = สัดส่วนของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขา นครศรีธรรมราชที่ค้างชำระค้ำเงิน

$$(q = 1 - p)$$

จากจำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขา นครศรีธรรมราชที่กู้เงิน มีจำนวน 7,307 ราย และจำนวนลูกค้า ธ.ก.ส. สาขา นครศรีธรรมราชที่ค้างชำระค้ำเงิน จำนวน 602 ราย จะได้ค่า $p = 0.082$ และค่า $q = 0.918$ แทนค่าในสูตรดังนี้

$$n = \frac{(1.96)^2(0.082)(0.918)}{(0.06)^2} = 80.33$$

ดังนั้นคิดเป็นจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 80 ตัวอย่าง โดยเลือกจากเกษตรกรที่มาใช้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

โดยการใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน เป็นวิธีการหารูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามหนึ่งตัวกับตัวแปรอิสระหลายตัว เพื่อบอกถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเหล่านั้นว่ามีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของตัวแปร หรือลักษณะที่สนใจศึกษาว่ามากน้อยเพียงใด และการใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เมื่อมีตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัว ใช้วัดอิทธิพลของตัวแปรหนึ่งว่ามีผลต่ออีกตัวแปรหนึ่งมากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลของเกษตรกรที่เป็นลูกค้าของ ธ.ก.ส. อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช ทางด้านข้อมูลทั่วไป เช่น อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครัวเรือน แรงงานใน ครัวเรือน เพื่ออธิบายถึงลักษณะของผู้ใช้สินเชื่อก่อนเพื่อการเกษตร

แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์

แบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์การค้างชำระสินเชื่อการเกษตรของเกษตรกรของลูกค้า ธ.ก.ส. สามารถแสดงรูปแบบความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y = f[X_1, X_2, X_3, X_4, e]$$

ซึ่งสามารถเขียนอยู่ในรูปของ

$$Y = a_0 + a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 + a_4X_4 + e$$

โดยที่ Y = ปริมาณเงินกู้ค้างชำระ (บาทต่อปี)

X_1 = รายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตรในครัวเรือน (บาทต่อปี)

X_2 = ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาทต่อปี)

X_3 = ค่าใช้จ่ายในการเกษตร (บาทต่อปี)

X_4 = หนี้สินอื่น ๆ (บาทต่อปี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

a_0 = ค่าคงที่

a_1 = ค่าสัมประสิทธิ์ของรายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตรใน
ครัวเรือน

a_2 = ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

a_3 = ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าใช้จ่ายในการเกษตร

a_4 = ค่าสัมประสิทธิ์ของหนี้สินอื่น ๆ

c = ค่าตลาดเคลื่อนของการถดถอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

โครงร่างทฤษฎี

การตรวจเอกสาร

นิตยา ลิ้มไพศาล (2526) ได้ศึกษาการวิเคราะห์การใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรในบางจังหวัดในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อน โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด จากการสำรวจเกษตรกรในจังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด และเชียงใหม่ ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของสมการการผลิตของเกษตรกรที่ใช้สินเชื่อในพื้นที่ที่สำรวจทุกจังหวัด พบว่าแรงงานในฟาร์ม ค่าใช้จ่ายสำหรับปุ๋ย ค่าใช้จ่ายสำหรับยาฆ่าแมลง มูลค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเกษตร มีความสัมพันธ์กับรายได้ทางการเกษตร ในทิศทางเดียวกัน และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัว ผลการวิเคราะห์สมการการผลิตของเกษตรกรที่ใช้สินเชื่อด้วยวิธีการถดถอยเชิงซ้อน พบว่าปัจจัยการผลิตที่เป็นตัวกำหนดรายได้ทางการเกษตร จะแตกต่างกันในทุกจังหวัดทั้งนี้ ก็เนื่องจากสภาพของท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดมีแบบแผนการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีลักษณะไม่เหมือนกัน สำหรับผลตอบแทนต่อขนาดการผลิต (returns to scale) ในทุกจังหวัดจะอยู่ในระยะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากว่าเทคโนโลยีก้าวหน้าหรือมีการจัดการที่ดีขึ้น ผลการวิเคราะห์อุปสงค์สินเชื่อการเกษตร ณ ระดับฟาร์มด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยวิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย พบว่าสำหรับสินเชื่อจากแหล่งนอกสถาบันนั้น ตัวแปรอิสระที่มีขนาดของความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเพื่อการผลิตในระดับสูงสุดของแต่ละจังหวัด มีดังนี้คือ จังหวัดขอนแก่นและร้อยเอ็ด ได้แก่ รายได้ฟาร์ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สิน และเมื่อพิจารณารวมทุกจังหวัด ได้แก่อัตราส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สิน ในกรณีของสินเชื่อจากแหล่งในสถาบันนั้น ปรากฏว่าตัวแปรที่มีขนาดของความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเพื่อการผลิตในระดับสูงสุดของแต่ละจังหวัดมีดังนี้คือ จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ รายได้ฟาร์ม จังหวัดร้อยเอ็ด ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์ต่ำมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และเมื่อพิจารณารวมทุกจังหวัด ได้แก่ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ในการวิเคราะห์เมื่อรวมสินเชื่อจากแหล่งนอกสถาบันและในสถาบันเข้าด้วยกัน ผลปรากฏว่าตัวแปรอิสระที่มีขนาดของความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเพื่อการผลิตในระดับสูงสุดของทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดร้อยเอ็ด) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานฟาร์ม สำหรับจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทียนชัย รัตนดิลก (2533) ได้ศึกษาปัญหาการชำระคืนเงินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยได้ศึกษาจากประชากรตัวอย่างที่ค้างชำระเงินเชื่อเพื่อการเกษตรของธนาคารพาณิชย์ พบว่าเกษตรกรที่ค้างชำระมีปัญหาเนื่องจากราคาผลผลิตตกต่ำ ร้อยละ 45.13 และภัยธรรมชาติ ร้อยละ 50.44 การระบาดของโรคแมลงศัตรูพืชมีเป็นส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 4.43 ผลกระทบจากการต้องชำระหนี้ต่อกิจการทำให้เกษตรกรร้อยละ 35 ลดขนาดของกิจการลง และร้อยละ 8.75 เลิกกิจการเกษตรในโครงการที่ได้รับเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน การศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังในการชำระคืนเงินเชื่อของเกษตรกรพบว่า ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินกู้ ขนาดของกิจการ ปริมาณหนี้สิน การกู้ยืมเงินหลายแห่ง การใช้เงินกู้ความเต็มใจ ชำระหนี้ การทวงถามหนี้ มูลค่าหลักประกันเงินเชื่อ หรือปัญหาการขาดทุนแต่ขึ้นอยู่กับการใช้เงินที่ได้รับจากการประกอบการเป็นสำคัญ

กัลยา ไทวิศิษฐ์ชัย (2535) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในการศึกษาได้แบ่งกลุ่มเกษตรกรออกเป็น 4 กลุ่มตามสัดส่วนการชำระคืนร้อยละ 0-25 26-50 51-75 และมากกว่า 75 ผลการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ ในรอบปีบัญชี 2533 พบว่าเกษตรกรมีรายได้สุทธิรวมครัวเรือนละ 77,868 บาท ซึ่งเป็นรายได้สุทธินอกการเกษตร 20,023 บาท เกษตรกรมีเงินกู้ถึงกำหนดครบชำระตามโครงการเฉลี่ย 24,393 บาท แต่ชำระคืนได้เพียง 10,805 บาท หรือร้อยละ 44.30 ทั้งนี้เป็นเพราะเกษตรกรใช้รายได้บางส่วนไปในการบริโภคและชำระหนี้สินอื่น ๆ ด้วย ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสัดส่วนการชำระคืน พบว่าปัจจัยที่มีผลสนับสนุนการชำระคืนได้แก่ รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนม และรายได้สุทธิจากการเกษตรอื่น ๆ ส่วนปัจจัยที่มีผลเป็นอุปสรรคต่อการชำระคืน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

สมบูรณ์ เอกเอี่ยมฉิม (2539) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระเงินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายในการบริโภค ปริมาณเงินกู้ และค่าใช้จ่ายในการเกษตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ค้างชำระ ส่วนทรัพย์สินคงที่ ทรัพย์สินหมุนเวียน รายได้เงินสดนอกเหนือจากการเกษตรในครัวเรือน และหนี้สินอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินกู้ค้างชำระ

แนวคิดทางทฤษฎี

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามทั่วไป ตัวแปรตามแต่ละตัวซึ่งเป็นตัวแปรผลนั้นจะมีปัจจัยหรือมีอิทธิพลจากตัวแปรอิสระหลายตัว มีทั้งในลักษณะแต่ละตัวมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม โดยตรงและตัวแปรเหล่านั้นมีอิทธิพลร่วมกันต่อตัวแปรตาม ดังนั้นจึงใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อนเป็นวิธีการหารูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม 1 ตัว กับตัวแปรอิสระหลายตัว ผลการวิเคราะห์จะสร้างเป็นสมการ เพื่อบอกว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด เมื่อให้ตัวแปรอิสระอื่น ๆ คงที่ และจะบอกถึงความสัมพันธ์ในเชิงบวก (+) หรือเชิงลบ (-) ซึ่งรู้ได้จากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ถดถอยบางส่วน ถ้าตัวแปรอิสระตัวใดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในเชิงบวกจะหมายความว่า เมื่อค่าของตัวแปรอิสระตัวนั้นเพิ่มขึ้น ค่าของตัวแปรตามจะเพิ่มขึ้นด้วย แต่ถ้าเป็นเชิงลบผลจะกลับกันคือเมื่อค่าของตัวแปรอิสระนั้นเพิ่มขึ้น ค่าของตัวแปรตามจะลดลง และใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่ว่าตัวแปรอิสระจะมีจำนวนมากน้อยเพียงใดหาได้จาก

$$r = \frac{a_1 \sum_{i=1}^n X_{1i} Y_i + a_2 \sum_{i=1}^n X_{2i} Y_i}{\sum_{i=1}^n Y_i^2}$$

เมื่อ Y_i คือค่าประมาณจากตัวอย่างที่ i ซึ่งได้จากสมการถดถอย ค่าจากตัวอย่างที่ i เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าได้ตั้งแต่ -1 ถึง 1 ($-1 \leq r \leq 1$) ถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ +1 หรือ -1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันมาก แต่ถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันน้อย ในกรณีที่สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับศูนย์ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันเลย กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r^2 เรียกว่า สัมประสิทธิ์การตัดสินใจ ใช้วัดอิทธิพลของตัวแปรตัวหนึ่งว่ามีผลต่อตัวแปรอีกตัวหนึ่งมากน้อยเพียงใด เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ วิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน โดยรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระจะเขียนเป็นสมการ ให้ตัวแปรตามแทนตัว Y และตัวแปรอิสระแทนตัว X โดยตัวแปรอิสระสามารถมีได้ตั้งแต่ 2 ตัวเป็นต้นไป และมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแทนตัว a การวิเคราะห์จะทดสอบว่า ตัวแปรอิสระ X แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน และตัวแปรอิสระสัมพันธ์ต่อตัวแปรตาม รูปแบบความสัมพันธ์สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$Y = a_0 + a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 + a_4X_4 + e$$

เมื่อ m คือจำนวนตัวแปรอิสระที่ใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ และ X_1, X_2, \dots, X_m คือตัวแปรอิสระตัวที่ 1, 2, ..., m ตามลำดับ a_1, a_2, \dots, a_m คือสัมประสิทธิ์การถดถอย โดยที่ค่า a แต่ละค่าแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของค่าตัวแปรตาม Y เมื่อค่า X นั้น ๆ เปลี่ยนไป 1 หน่วย โดยที่ค่า X ตัวอื่น ๆ อีก $m-1$ ตัวคงที่ a_0 คือค่าของ Y เมื่อตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าเท่ากับ 0 เมื่อประมาณค่า a_1, a_2, \dots, a_m โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยสุด จะสามารถหาค่า a_1, a_2, \dots, a_m ได้จากสมการปกติ ประโยชน์ของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อน มีดังนี้คือ ตรวจสอบได้ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่สงสัยว่าจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรหรือลักษณะที่สนใจศึกษา บอกได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเหล่านั้นมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรหรือลักษณะที่สนใจศึกษาเป็นอย่างไร และบอกได้ว่าผลกระทบของแต่ละปัจจัยที่มีต่อตัวแปรหรือลักษณะที่สนใจในทางบวกหรือทางลบ

สมมติฐานการศึกษา

จากผลการสรุปการศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้พอสามารถตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินกู้ค้างชำระกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การชำระคืนได้ดังนี้

1. รายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตรในครัวเรือน (X_1) คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินกู้ค้างชำระ กล่าวคือ เมื่อเกษตรกรมีรายได้อื่น ๆ นอกจากธุรกิจฟาร์มมากขึ้นก็จะสามารถชำระคืนเงินกู้ได้ดีขึ้นส่งผลให้ปริมาณเงินกู้ค้างชำระลดลง

2. ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (X_2) คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ค้างชำระ กล่าวคือ เมื่อเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากขึ้น โดยเฉพาะการบริโภคเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพที่มีความจำเป็น ดังนั้นหากสัดส่วนการบริโภคเพิ่มขึ้นจะทำให้ปริมาณเงินกู้ค้างชำระเพิ่มขึ้น

3. ค่าใช้จ่ายในการเกษตร (X_3) คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ค้างชำระ กล่าวคือ เมื่อเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการเกษตรมากขึ้น ก็จะทำให้เงินทุนของเกษตรกรลดลง ส่งผลให้ปริมาณเงินกู้ค้างชำระเพิ่มขึ้น

4. หนี้สินอื่น ๆ (X_4) คาดว่าจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ค้างชำระ กล่าวคือ เมื่อเกษตรกรมีหนี้สินอื่น ๆ เพิ่มขึ้นย่อมจะนารายได้บางส่วนไปชำระหนี้สินอื่น ๆ เพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้ปริมาณเงินกู้ค้างชำระเพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ลักษณะโดยทั่วไปของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ในบทนี้จะเป็นการอธิบายสภาพทางกายภาพของพื้นที่ที่ทำการสำรวจ คืออำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และอธิบายถึงลักษณะโดยทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของ เกษตรกรในพื้นที่สำรวจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยครั้งนี้ ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนที่จะทำการศึกษาวิเคราะห์ และเพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการอธิบายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรในบทต่อ ๆ ไปอีกด้วย

สภาพทางกายภาพของพื้นที่ที่ทำการสำรวจ

ที่ตั้งและอาณาเขต จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ทางภาคใต้ตอนกลาง ระหว่างเส้นรุ้งที่ 9 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก ระยะห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยเส้นทางรถไฟ 832 กิโลเมตร โดยเส้นทางรถยนต์ 780 กิโลเมตร มีพื้นที่ 9,942.50 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,214,064 ไร่ มากเป็นอันดับสองของภาคใต้ รองจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี และอันดับที่ 16 ของประเทศอาณา เขต มีอาณาเขตติดกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี และอ่าวบ้านดอน
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดตรัง จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอ่าวไทย ซึ่งมีฝั่งทะเลยาว 225 กิโลเมตร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบไปด้วยป่าเขา และที่ราบแบ่งได้เป็น 3 บริเวณ คือ บริเวณเทือกเขาตอนกลาง ได้แก่ เทือกเขานครศรีธรรมราช มีอาณาเขตตั้งแต่ตอนเหนือของจังหวัดลงไปถึงตอนใต้สุด บริเวณพื้นที่ของอำเภอที่อยู่ในเขตเทือกเขาตอนกลาง ได้แก่ อำเภอเมือง สิชล ขนอม ท่าศาลา ลานสกา พรหมคีรี ร่อนพิบูลย์ และอำเภอชะอวด ในเขตเทือกเขาที่มีเขาสูงสุดในจังหวัดคือ เขาหลวง ซึ่งสูงประมาณ 1,835 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลบริเวณที่ราบชายฝั่งด้านตะวันออก ได้แก่ บริเวณถัดจากบริเวณเทือกเขาตอนกลาง ไปทางตะวันออกถึงฝั่งทะเลอ่าวไทย อาจแยกพิจารณาได้เป็น 2 ตอน คือ ตั้งแต่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชลงไปทางใต้เป็นที่ราบที่มีความกว้างจากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไปถึงชายฝั่งทะเลระยะทางประมาณ 95 กิโลเมตร มีแม่น้ำลำคลองที่มีต้นน้ำเกิดจากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไหลลงสู่อ่าวไทยหลายสาย นับเป็นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราบซึ่งมีค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัด ส่วนอีกตอนหนึ่ง คือตั้งแต่อำเภอท่าศาลาไปทางเหนือเป็นบริเวณชายฝั่งแคบ ๆ ไม่เกิน 15 กิโลเมตร อำเภอที่อยู่ในเขตที่ราบด้านนี้ คือ อำเภอขนอม อำเภอสิชล อำเภอท่าศาลา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร และอำเภอชะอวด บริเวณที่ราบด้านตะวันตก ได้แก่ บริเวณที่ราบระหว่างเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาภูเก็ต จึงมีลักษณะเป็นเนินเขาอยู่เป็นแห่ง ๆ อำเภอที่อยู่บริเวณที่ราบด้านนี้คือ อำเภอพิปูน อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอฉวาง อำเภอนาบอน และอำเภอทุ่งสง

ด้านภูมิอากาศ จากสภาพที่ตั้งใกล้เส้นศูนย์สูตร มีภูเขา เป็นคาบมหาสมุทรทั้งสองด้าน คือ ด้านตะวันออกเป็นทะเลจีนใต้ มหาสมุทรแปซิฟิก ด้านตะวันตกเป็นทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ทำให้นครศรีธรรมราชได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมจากมหาสมุทรอินเดีย และพายุหมุนเขตร้อนจากทะเลจีนใต้สลับกัน ลมมรสุม ในแต่ละปีจังหวัดนครศรีธรรมราชจะได้รับอิทธิพลของลมมรสุม ดังนี้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ลมนี้มีทิศทางพัดผ่านมหาสมุทรอินเดียและทะเลอันดามันเข้าสู่ประเทศไทย บริเวณทางชายฝั่งตะวันตกจึงมีฝนตกชุก ในส่วนของจังหวัดนครศรีธรรมราช นั้น เนื่องจากมีเทือกเขาทางตะวันตก และตอนกลางเป็นแนวกั้นทิศทางลมทำให้ฝนตกไม่มากนัก อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จะอยู่ในช่วงประมาณเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ลมนี้พัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคใต้ ทำให้เกิดฝนตกชุกในจังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดตั้งอยู่ในด้านรับลมของเทือกเขา อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะทำให้ฝนตกมาในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม พายุหมุนเขตร้อน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อลักษณะอากาศของจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวคือ พายุหมุนเขตร้อนเป็นระบบความกดอากาศต่ำที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า 2 องศาละติจูด ก่อตัวขึ้นเหนือหน้าน้ำในเขตร้อนระหว่างละติจูดประมาณ 5-20 องศาเหนือ โดยไม่มีระบบแนวปะทะเข้ามาเกี่ยวข้อง และมีการหมุนเวียนชัดเจน

ด้านฤดูกาลนั้น จากการที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ในภาคใต้ซึ่งเป็นเขตละติจูดต่ำและอยู่ติดทะเล ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาลจึงไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศโดยทั่วไปของประเทศไทยแล้วสามารถแบ่งได้เป็น 3 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนมรสุมหลังจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลงตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิจะเริ่มสูงขึ้น และมีอากาศร้อน โดยเฉพาะเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมเป็นช่วงที่มีอากาศร้อนมากกว่าช่วงอื่น อย่างไรก็ตาม อิทธิพลของทะเลทำให้อากาศไม่ร้อนอบอ้าวเท่ากับจังหวัดที่อยู่ในประเทศไทยตอนบน ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พาดปกคลุมกับมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะ ๆ ต่อจากนั้นจนถึงเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมาปกคลุม จังหวัดนครศรีธรรมราช จะยังคงมีฝนตกชุกอย่างต่อเนื่องจนถึงเดือนมกราคมฝนจึงเริ่มลดลงเป็นลำดับ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม เมื่อลมมรสุมนี้พัดปกคลุมเต็มที่อุณหภูมิจะลดลงและมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราว

แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำลำคลองในจังหวัดส่วนใหญ่เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาบรรทัด แม่น้ำคลองที่สำคัญ ๆ ในจังหวัดมีดังนี้ แม่น้ำปากพนัง ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด ไหลผ่านอำเภอเชียรใหญ่ และมีสาขาจากอำเภอหัวไทร ไหลมารวมกันที่บ้านปากแพรก กลายเป็นแม่น้ำปากพนัง ไหลสู่อ่าวนคร แม่น้ำหลวง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำปากพนัง ต้นกำเนิดบริเวณทิศตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราชและเทือกเขาภูเก็ต ส่วนที่เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชมีต้นน้ำอยู่ในอำเภอ พิปูน และอำเภอฉวาง ไหลผ่านอำเภอฉวางและอำเภอทุ่งใหญ่เข้าเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานีในเขตอำเภอพระแสง อำเภอบ้านนาสาร ไปรวมกับแม่น้ำคีรีรัฐนิคมที่อำเภอพุนพินเรียกว่า “แม่น้ำตาปี” ไหลลงสู่อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดของภาคใต้ คลองปากพูน ต้นกำเนิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลไปทางตะวันออกเฉียงเหนือผ่านอำเภอพรหมคีรี อำเภอเมือง ไหลลงสู่อ่าวนครศรีธรรมราช คลองปากพญา-คลองปากนคร ต้นน้ำเกิดจากแหล่งน้ำหลายสาขาเทือกเขานครศรีธรรมราช โดยเฉพาะที่เขาคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา ไหลผ่านอำเภอเมือง คลองแยกเป็นหลายสาขา สายหนึ่งไหลเลียบตัวเมืองไปทางตะวันออกเฉียงเหนือออกทะเลที่ปากพญาเรียก “คลองปากพญา” ส่วนคลองปากพญาไหลลงสู่อ่าวไทยที่ตำบลปากนคร อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช คลองเสาชง ต้นกำเนิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตอำเภอลานสกา คลองนี้มีชื่อเรียกกันหลายชื่อตามท้องที่ที่คลองไหลผ่าน คลองกลาย ต้นกำเนิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชในเขตตำบลนบพิตำ ไหลออกทะเลที่อำเภอท่าศาลา คลองท่าทน ต้นกำเนิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอสิชล คลองน้ำตกโยง ต้นกำเนิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลไปเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำหลวง ออกอ่าวบ้านดอนจังหวัดสุราษฎร์ธานี คลองท่าเสา ต้นน้ำเกิดจากเขาวังหีบในอำเภอทุ่งสง ไหลลงทางตอนใต้ออกทะเลอันดามันที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง คลองท่าโลน ต้นน้ำเกิดจากเขาปลายเปิดใกล้ ๆ กับเขาวังหีบในอำเภอทุ่งสง ไหลลงสู่ทางใต้ออกทะเลอันดามัน ในเขตอำเภอกันตังที่บ้านปันหยี

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอีกจังหวัดหนึ่ง ที่จัดว่ามีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยมีทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ดังนี้ แร่ธาตุ อุดมสมบูรณ์ด้วยแร่โคโลไมท์ ยิปซัม ดินบุก แปะไรต์ เฟลด์สปาร์ บอลเคลย์ หินดินดาน และหินปูน ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ที่ติดกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทือกเขานครศรีธรรมราช พื้นที่ป่าไม้ จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีป่าไม้มากจังหวัดหนึ่ง มีทั้งเป็นป่าเขตภูเขา ป่าเนินเขา ป่าบริเวณที่ราบ และป่าชายเลนริมฝั่งทะเล ประเภทของป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้แบ่งตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ป่าเพื่อการเศรษฐกิจ ป่าเพื่อการปฏิรูปป่าไม้ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม

โครงสร้างประชากรและการจ้างงาน

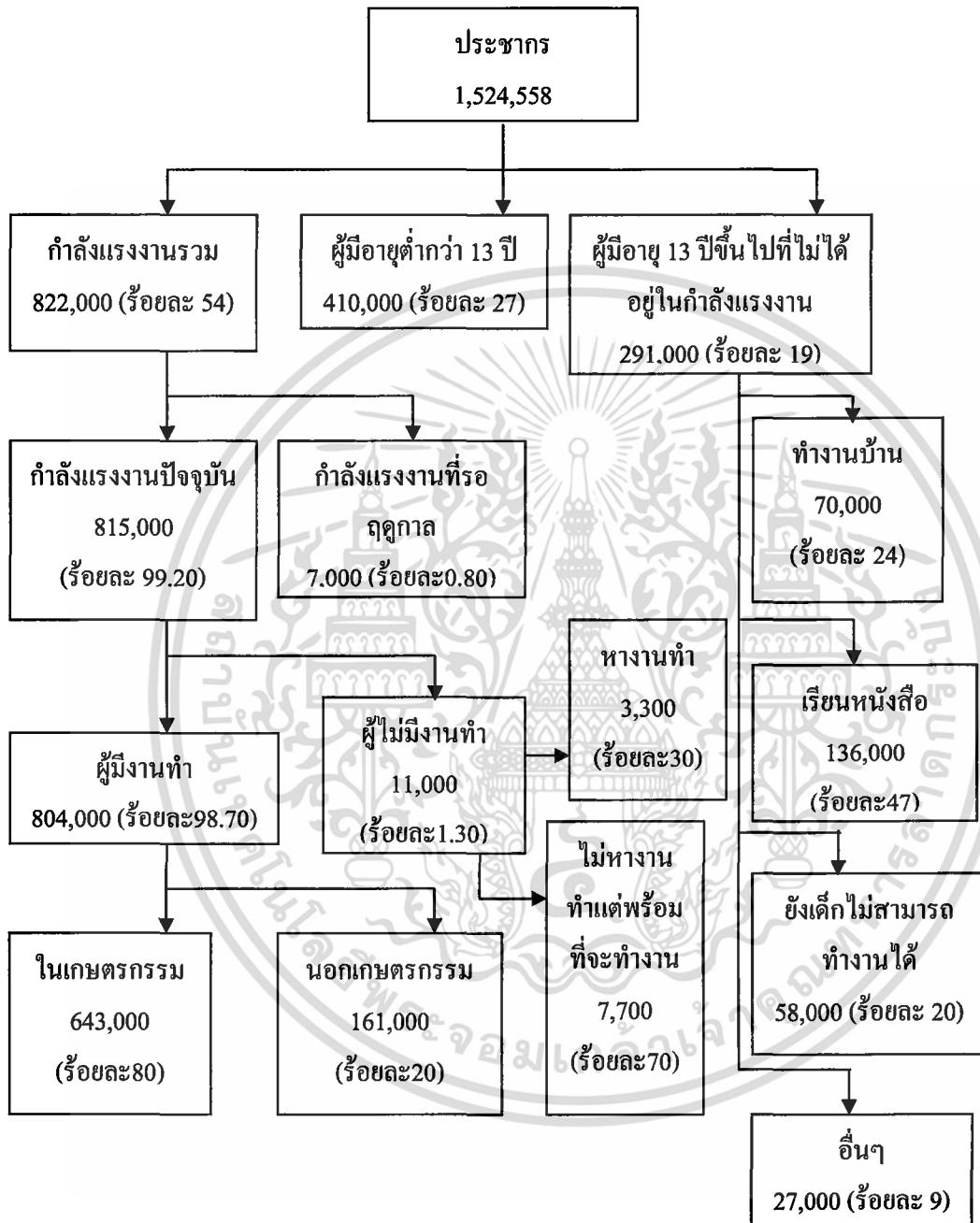
จังหวัดนครศรีธรรมราชมีประชากรมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้ และอันดับ 6 ของประเทศ จำนวนประชากรเมื่อสิ้นเดือนธันวาคมปี พ.ศ. 2543 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,524,558 คน เป็นชาย 759,738 คน และเป็นหญิง 764,820 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคือ อำเภอเมือง ท่าศาลา หungสง ซึ่งเป็นอำเภอที่มีเศรษฐกิจขยายตัวมากในแต่ละอำเภอดังกล่าว จำนวนหลังคาเรือนมีทั้งหมด 368,403 หลังคาเรือน อัตราจำนวน 5 คนต่อหลังคาเรือน

จากตัวเลขประมาณการของสำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานทั้งสิ้น 822,000 คน มีผู้มีงานทำรวม 815,000 คน ซึ่งอยู่ในภาคเกษตร 643,000 คน นอกภาคเกษตร 161,000 คน ผู้ว่างงาน 11,000 คน (ภาพที่ 1)

ปัญหาด้านแรงงาน

1. ปัญหาด้านการเพิ่มขยายโอกาสการมีงานทำ
2. ปัญหาด้านคุณภาพชีวิตผู้ใช้แรงงาน
3. ปัญหาด้านการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาฝีมือแรงงาน
4. ปัญหาด้านสวัสดิการและความมั่นคงในการทำงานของผู้ใช้แรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 ประชากรและกำลังแรงงาน โครงสร้างกำลังแรงงาน ปี พ.ศ. 2543

ที่มา: (สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2543)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและครัวเรือน จังหวัดนครศรีธรรมราช ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2543

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1.	เมืองนครศรีธรรมราช	81,830	82,695	164,525	38,216
2.	พรหมคีรี	17,617	17,619	35,236	7,931
3.	ลานสกา	19,735	20,246	29,981	10,112
4.	ฉวาง	33,755	34,712	68,467	18,025
5.	พิปูน	13,706	13,862	27,568	7,498
6.	เชียรใหญ่	21,357	21,666	43,023	9,472
7.	ชะอวด	41,909	42,965	84,874	19,428
8.	ท่าศาลา	53,463	54,121	107,584	24,019
9.	ทุ่งสง	61,237	58,187	119,424	29,928
10.	นาบอน	13,793	13,797	27,590	6,289
11.	ทุ่งใหญ่	32,698	32,340	65,038	15,797
12.	ปากพนัง	46,060	45,629	91,689	18,649
13.	ร่อนพิบูลย์	43,034	43,629	86,663	18,557
14.	สิชล	40,787	40,883	81,670	19,735
15.	ขนอม	13,683	13,325	27,008	8,691
16.	หัวไทร	23,875	23,961	47,836	11,838
17.	บางขัน	18,427	17,813	36,240	8,279
18.	ถ้าพรธรรมา	8,549	8,544	17,093	4,516
19.	จุฬาภรณ์	14,940	15,465	30,405	6,808
20.	เฉลิมพระเกียรติ	17,557	17,649	35,206	7,584
21.	พระพรหม	20,757	20,808	41,565	10,099
22.	กิ่งนบพิตำ	14,289	14,019	28,308	6,667
23.	กิ่งช้างกลาง	15,613	15,583	31,196	7,426
24.	เสื่อหิง เชียรใหญ่	2,494	2,418	4,912	1,019
25.	ควนชะลิก หัวไทร	11,705	11,736	23,441	6,256

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
26.	เทศบาลปากแพรก	13,726	14,769	28,495	7,404
27.	เทศบาลเมืองปากพนัง	12,362	12,387	24,749	6,111
28.	เทศบาลเมือง นครศรีธรรมราช	50,780	53,992	104,772	32,049
	รวม	759,738	764,820	1,524,558	368,403

ที่มา: (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2545)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

การเกษตรกรรม จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ทั้งหมด 6,214,064 ไร่ เป็นพื้นที่ถือครองทางการเกษตร 2,801,091 ไร่ พื้นที่ถือครองการเกษตรส่วนใหญ่จะใช้ในการทำสวนยางพารา กาแฟ มะพร้าว ไม้ผลทั่วไป และการทำนา พืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่ปลูกในจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งของจังหวัด มีการปลูกเกือบทุกอำเภอ ที่ปลูกมาก ได้แก่ อำเภอทุ่งใหญ่ ทุ่งสง ฉวาง ในปี พ.ศ. 2543 มีพื้นที่ปลูก 1,229,552 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 991,052 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 278 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 275,439.71 ตัน ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีการปลูกทุกอำเภอ ส่วนใหญ่จะปลูกเพื่อการบริโภค และปลูกมากในเขตลุ่มน้ำปากพนัง คือ อำเภอเมืองปากพนัง ชะอวด เขียวใหญ่ และหัวไทร ปี พ.ศ. 2543/44 มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี 896,277 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 150,108 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 472 กก.ต่อไร่ ผลผลิตข้าวนาปี 70,925 ตัน ข้าวนาปรังมีพื้นที่ปลูก 111,829 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 88,265 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 665 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 58,728 ตัน มะพร้าว เป็นพืชเศรษฐกิจที่นิยมปลูกเนื่องจากไม่ต้องดูแลรักษามาก มีการปลูกทุกอำเภอ ที่ปลูกมากคือ อำเภอท่าศาลา สิชล และร่อนพิบูลย์ มะพร้าวจะมีผลผลิตออกตลอดปีในปี พ.ศ. 2543 มีพื้นที่ปลูก 125,096 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 144,235 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,015 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 99,638.23 ตัน กาแฟ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดอีกชนิดหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรมีรายได้มาก มีการปลูกมากที่อำเภอสิชล บางขัน ขนอม ทุ่งใหญ่ ในปี พ.ศ. 2543 มีพื้นที่เพาะปลูก 18,581 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 17,951 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 186 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 3,346.66 ตัน มังคุดเป็นพืชเศรษฐกิจที่เกษตรกรมีความสนใจขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้น มีการปลูกมากที่อำเภอลานสกา เมือง พระพรหม ท่าศาลา พิปูน พรหมคีรี ผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม ในปี พ.ศ. 2543 มีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ปลูก 62,672 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 42,317 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 786 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 33,276.63 ตัน ทุเรียน มีการปลูกมากในอำเภอเมือง พรหมคีรี ลานสกา สีชล ฉวาง และกิ่งอำเภอนบพิตำ ผลผลิตออกสู่ตลาดมากช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ปี พ.ศ. 2543 มีพื้นที่ปลูก 48,892 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 35,699 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,075 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 22,078.08 ตัน เงาะมีการปลูกมากในอำเภอฉวาง กิ่งอำเภอนบพิตำ พรหมคีรี เมือง ผลผลิตออกสู่ตลาดมากช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ปี พ.ศ. 2543 มีพื้นที่ปลูก 69,557 ไร่ ให้ผลผลิตแล้ว 54,188 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 1,369 กก.ต่อไร่ ผลผลิตรวม 74,230.49 ตัน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พื้นที่ ผลผลิต การกสิกรรม จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2543

ชนิด	พื้นที่เพาะปลูก		ผลผลิต	
	เพาะปลูกทั้งหมด (ไร่)	ให้ผลแล้ว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก.ต่อไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)
ยางพารา	1ม229,552	991,052	278	275,439.71
กาแฟ	18,581	17,951	186	3,346.00
ข้าวนาปี	895,277	150,108	472	70,925.00
ข้าวนาปรัง	111,829	88,265	665	58,728.00
มะพร้าว	125,096	114,235	814	101,807.88
มังคุด	62,672	42,317	786	33,276.63
ทุเรียน	48,982	35,699	175	22,078.08
เงาะ	69,557	54,188	1,369	74,230.49

ที่มา: (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2543)

การปศุสัตว์ จังหวัดนครศรีธรรมราชมีการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ คือ โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ และแพะ ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงเป็นลักษณะการเลี้ยงไว้เพื่อเป็นอาหารและเลี้ยงไว้ใช้งาน การเลี้ยงในเชิงธุรกิจทางการค้าเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ยังมีจำนวนน้อย ซึ่งจากตัวเลขของสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี พ.ศ. 2543 ปริมาณสัตว์เลี้ยงที่มีการเลี้ยงเพิ่มขึ้น ได้แก่ แพะเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.50 สุกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 131.50 ไก่เนื้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.77 ไก่ไข่เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.92 ไก่พื้นเมืองเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.89 เป็ดเนื้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.54 เป็ดไข่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.00 เป็ดเทศ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพิ่มขึ้นร้อยละ 147.89 สำหรับปริมาณสัตว์เลี้ยงที่มีการเลี้ยงลดลงจากปี พ.ศ. 2543 ได้แก่ โค ลดลงร้อยละ 10.15 กระบือ ลดลงร้อยละ 6.09 การประมง จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรสัตว์ป่า ทั้งสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำทะเล โดยเกษตรกรได้ยึดอาชีพการประมงทางทะเลมาเป็นเวลานานมาแล้ว เนื่องจากชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก ซึ่งติดกับอ่าวไทยมีความยาวตั้งแต่อำเภอขนอมถึงอำเภอหัวไทร 225 กิโลเมตร ส่วนอาชีพประมงน้ำจืดได้มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเป็นอาชีพกระจายอยู่ทุกอำเภอ ในปี พ.ศ. 2543 มีผู้เลี้ยงสัตว์น้ำจืด 19,302 ราย จำนวน 25,937 ไร่ อำเภอที่มีการเลี้ยงมากได้แก่ อำเภอเชียรใหญ่ หัวไทร เฉลิมพระเกียรติ ชนิคสัตว์น้ำจืดที่เพาะเลี้ยง ได้แก่ ปลาหมอเทศ ปลานิล ปลาดุก ปลาช่อน ปลายี่สก แนวทางการพัฒนาการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ได้มีการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดภายในไร่นาสวนผสมเพิ่มมากขึ้น ลักษณะเลี้ยงเป็นแบบยังชีพ โดยเลี้ยงแบบขุนปลา หรือฟักปลาในระยะสั้นแล้วจำหน่ายเมื่อได้ขนาด ได้ทดลองเลี้ยงปลากดเหลือง และกุ้งก้ามกราม ที่ตำบลไสหมาก ตำบลเลี้ยว อำเภอนครหลวง จำนวน 11 ไร่ คาดว่าเป็นสัตว์น้ำที่เพิ่มมูลค่าแก่เกษตรกรในอนาคต และทดแทนการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล โดยเฉพาะกุ้งกุลาดำมีการเลี้ยงใน 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปากพนัง หัวไทร เชียรใหญ่ ท่าศาลา และขนอม ในปี พ.ศ. 2543 มีการเลี้ยงกุ้งในพื้นที่ 68,705.46 ไร่ ผลผลิตทั้งปี 40,260.48 ตัน คิดเป็นมูลค่า 11,526.41 ล้านบาท การชลประทานเนื่องจากปริมาณน้ำที่ได้จากธรรมชาติ ซึ่งได้จากน้ำฝนและน้ำจากแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ ไม่เพียงพอ กับความต้องการของประชาชน ดังนั้นการพัฒนาแหล่งน้ำนอกเหนือจากการระบายน้ำแล้ว ได้มีโครงการก่อสร้างการชลประทานตามระบบ กชช. และโครงการอื่น ๆ ที่สร้างแล้วเสร็จในจังหวัดนครศรีธรรมราช

สภาพทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร

เป็นการศึกษาลักษณะโดยทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน เช่น อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครัวเรือน แรงงานในครัวเรือน รายได้ รายจ่าย การบริโภค โดยมีรายละเอียดดังนี้

อายุและเพศ

การศึกษารั้ครั้งนี้ได้แบ่งลักษณะของอายุและเพศของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ออกเป็น 5 ระดับด้วยกันคือ อายุ 20-30 ปี อายุ 31-40 ปี อายุ 41-50 ปี อายุ 51-60 ปีและอายุมากกว่า 60 ปี จากการสำรวจครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 80 ครัวเรือน พบว่าหัวหน้าครัวเรือนของเกษตรกรส่วนใหญ่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี แยกเป็นหัวหน้าครอบครัวเพศชาย 41 คน และเป็นหัวหน้าครอบครัวเพศหญิง 5 คน รวมเป็น 46 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 อันดับรองลงมาคืออายุระหว่างช่วงอายุ 31-40 ปี แยกเป็นหัวหน้าครอบครัวเพศชายจำนวน 18 คน และเป็นหัวหน้าครอบครัวเพศหญิงจำนวน 4 คน รวมเป็น 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 อายุระหว่าง 51-60 ปี มีหัวหน้าครอบครัวเพศชายจำนวน 7 คน และเป็นหัวหน้าครอบครัวเพศหญิงจำนวน 2 คน รวมเป็น 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 อายุระหว่าง 20-30 ปี มีหัวหน้าครอบครัวเพศชายจำนวน 3 คน รวมเป็น 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 นอกจากนี้จากการสำรวจครั้งนี้พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีหัวหน้าครอบครัวเป็นเพศชายถึง 69 คน คิดเป็นร้อยละ 86.25 ส่วนหัวหน้าครอบครัวที่เป็นเพศหญิงมี 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 (ตารางที่ 5)

ระดับการศึกษา

ได้ทำการแบ่งระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และปริญญาตรี จากการสำรวจ พบว่าหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คือมีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมาคือมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ระดับปริญญาตรีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 5 ระดับอายุของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

ช่วงอายุ (ปี)	เพศ		จำนวน(คน)	ร้อยละ
	ชาย (คน)	หญิง (คน)		
20-30	3	0	3	3.75
31-40	18	4	22	27.50
41-50	41	5	46	57.50
มากกว่า50	7	2	9	11.25
รวม	69	11	80	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ปีการเพาะปลูก 2543/44

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	68	85.00
มัธยมศึกษา	8	10.00
ปริญญาตรี	4	5.00
รวม	80	100.00

สำหรับระดับการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร เช่นเดียวกัน จากการสำรวจพบว่า สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับ ประถมศึกษา คือ มีจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 59.54 รองลงมาที่มีการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษา จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 27.96 ระดับปริญญาตรีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 คน (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ระดับการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอเมือง จังหวัด
นครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	181	59.54
มัธยมศึกษา	85	27.96
ปริญญาตรี	38	12.50
รวม	304	100.00

แรงงานในครัวเรือน

โดยเฉลี่ยจากจำนวนครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดมีขนาด 4 คน ต่อครัวเรือน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่สามารถช่วยงานด้านการเกษตร 3 คน ต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 63.68 ส่วนสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่สามารถช่วยงานด้านการเกษตร ซึ่งได้แก่ เด็ก คนชรา และสมาชิกที่อยู่ในวัยแรงงานแต่มิได้ช่วยงานด้านการเกษตร พบว่ามีจำนวน 2 คน ต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 36.32 ของขนาดครัวเรือนเฉลี่ย (ตารางที่ 8)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 จำนวนสมาชิก และแรงงานเฉลี่ยในครัวเรือนของเกษตรกร จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมาชิกในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่วยงานด้านการเกษตร	2.42	63.68
ไม่ช่วยงานด้านการเกษตร	1.38	36.32
รวม	3.8	100.00

รายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

จากการสำรวจพบว่ารายได้หลักของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากการเพาะปลูกพืชหลัก 4 ชนิด ได้แก่ ยางพารา กาแฟ ข้าว มะพร้าว โดยมีรายได้จากการเกษตรทั้งสิ้น 36,430 บาทต่อครัวเรือนต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 86.54 ของรายได้ทั้งหมด สำหรับรายได้นอกการเกษตร พบว่ามีรายได้นอกการเกษตร 5,668 บาทต่อครัวเรือนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 13.46 ของรายได้ทั้งหมด และยังพบว่าที่มาของรายได้นอกการเกษตรมาจาก 3 แหล่งด้วยกัน คือ ได้จากการรับจ้างภายนอก การค้าขาย จากบุตรส่งมาให้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการรับจ้างทำงานภายนอกช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยวและยามว่างจากการเพาะปลูกแล้ว มีจำนวนถึง 3,120 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 7.41 ของรายได้ทั้งหมด รองลงมาเป็นรายได้ที่ได้จากบุตรส่งมาให้มีจำนวน 1,794 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.26 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนรายได้จากการค้าขายมีสัดส่วนที่น้อยที่สุด คือ มีเพียง 754 บาทต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.79 ของรายได้ทั้งหมด (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

ประเภทรายได้	บาทต่อครัวเรือน	ร้อยละ
รายได้จากการเกษตรในครัวเรือน	36,430	86.54
รายได้นอกการเกษตรในครัวเรือน		
รายได้จากการรับจ้างทำงานภายนอก	3,120	7.41
รายได้จากบุตรส่งมาให้	1,794	4.26
รายได้จากการค้าขาย	754	1.79
รวม	42,098	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานเพื่อการพัฒนาคน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

จากการสำรวจ พบว่าค่าใช้จ่ายในการเกษตรซึ่งถือเป็นต้นทุนทำการเพาะปลูกของเกษตรกร มีมูลค่าเฉลี่ย 26,480 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.96 ของค่าใช้จ่ายรวมสำหรับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน หรือค่าใช้จ่ายในการบริโภค มีมูลค่า 28,738 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.04 ของค่าใช้จ่ายรวม โดยที่ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร มีมูลค่าเฉลี่ยถึง 17,040 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.86 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ค่าเล่าเรียนบุตร มีมูลค่าเฉลี่ย 5,990 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.84 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่างานประเพณี มีมูลค่าเฉลี่ย 1,860 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.37 ค่าเครื่องนุ่งห่ม มีมูลค่าเฉลี่ย 1,584 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.87 ค่ายารักษาโรค มีมูลค่าเฉลี่ย 1,203 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.18 และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ มีมูลค่าเฉลี่ย 1,061 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.92 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

รายจ่ายทั้งหมด	จำนวน (บาท/ครัวเรือน)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการเกษตร	26,480	47.96
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน-		
ค่าอาหาร	17,040	30.86
ค่าเล่าเรียนบุตร	5,990	10.84
ค่างานประเพณี	1,860	3.37
ค่าเครื่องนุ่งห่ม	1,584	2.87
ค่ายารักษาโรค	1,203	2.18
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1,061	1.92
รวม	55,218	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้สินเชื่อของเกษตรกร

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะหนี้สินของเกษตรกรที่กู้ยืมสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก จากการสำรวจ พบว่าเกษตรกรนำสินเชื่อไปเพื่อใช้ในการผลิตพืชผล 4 ชนิดด้วยกัน คือ ยางพารา กาแฟ ข้าว และมะพร้าว ซึ่งการกู้ยืมสินเชื่อประเภทนี้ ธ.ก.ส. ได้กำหนดระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 12 เดือน หรือ 1 รอบปีการเพาะปลูก ในที่นี้คือปีการเพาะปลูก 2543/44 ซึ่งเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2543 ถึง 31 มีนาคม 2544 และเมื่อครบรอบกำหนดชำระคืนสินเชื่อเกษตรกรจะต้องนำเงินกู้ยืมมาชำระคืนพร้อมดอกเบี้ย แหล่งสนับสนุนเงินกู้ หรือสินเชื่อ จากการสำรวจแหล่งสนับสนุนเงินกู้ของเกษตรกร ทำให้สามารถจำแนกแหล่งสนับสนุนเงินกู้ออกเป็น 2 แหล่งหลักด้วยกัน คือ แหล่งสนับสนุนเงินกู้ที่เป็นสถาบันการเงิน และแหล่งสนับสนุนเงินกู้ที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน แหล่งสนับสนุนเงินกู้ที่เป็นสถาบันการเงินที่ได้จากการสำรวจมีเพียงธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแห่งเดียว ทั้งนี้เนื่องจาก ธ.ก.ส. เป็นแหล่งสนับสนุนสินเชื่อสำหรับเกษตรกร โดยเฉพาะ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมค่อนข้างง่ายกว่าสถาบันการเงินหรือธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ประกอบกับดอกเบี้ยเงินกู้ของ ธ.ก.ส. มีอัตราที่ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ ด้วย จึงทำให้เกษตรกรซึ่งมีรายได้ค่อนข้างน้อยหันมาใช้สินเชื่อจาก ธ.ก.ส. เป็นหลักแหล่งสนับสนุนเงินกู้ที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน หรือเรียกอีกอย่างว่าแหล่งเงินทุนนอกระบบ จากการสำรวจพบว่ามีอยู่ 2 แหล่งด้วยกัน คือ แหล่งเงินกู้ที่มาจากพ่อค้าหรือเศรษฐีที่ดิน และแหล่งเงินกู้จากเพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง ลักษณะการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนนอกระบบ มักอาศัยเพียงความคุ้นเคย และเครดิตของเกษตรกรแต่ละคนเท่านั้นเป็นหลักประกันในการกู้ยืม

ลักษณะการใช้สินเชื่อของครัวเรือนเกษตรกร หลังจากที่ได้กู้ยืมเงินจาก ธ.ก.ส. ไปแล้ว ส่วนใหญ่จะนำเงินกู้ดังกล่าวไปใช้ดำเนินงานด้านการเกษตร แต่ด้วยเหตุผลที่การเพาะปลูกด้านการเกษตรต้องพึ่งพาดูฤดูกาลเป็นสำคัญ การที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตต้องอาศัยระยะเวลา ขึ้นอยู่กับพันธุ์พืชแต่ละชนิด ดังนั้น ช่วงที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกไปแล้วและรอการเก็บเกี่ยวผลผลิตนั้น บางครั้งเกษตรกรมีความจำเป็นต้องใช้สินเชื่อเงินกู้ในกิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือจากการนำไปใช้เพื่อการผลิตด้วย

หลักทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อ ตามหลักเกณฑ์การกู้ยืมสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. เกษตรกรผู้กู้จะต้องมีหลักประกันเงินกู้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. การรับผิดชอบลูกหนี้ร่วม หมายถึง ลูกค้าในกลุ่มเดียวกันผูกพันตนรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน คำประกันการชำระหนี้ต่อ ธ.ก.ส.

2. บุคคลค้ำประกัน หมายถึง ต้องมีลูกค้ำประจำสาขา หรือบุคคลอื่นซึ่ง ธ.ก.ส. พิจารณาเห็นสมควรเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อย 2 คน

3. จำนวนที่ดิน หมายถึง มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่นจำนองเป็นประกัน โดยอสังหาริมทรัพย์นั้น จะต้องมีการประเมินไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้

4. หลักประกันอื่น ๆ เช่น มีหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือเงินฝากใน ธ.ก.ส. เป็นประกัน สำหรับการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนนอกระบบ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน แต่อาศัยความไว้นั่นเชื่อใจและเครดิตของตัวเองเป็นหลัก เนื่องจากผู้ให้กู้ส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลซึ่งรู้จักคุ้นเคยกับเกษตรกรผู้กู้แล้ว แต่ผู้ให้กู้อาจจะคิดอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงกว่า ธ.ก.ส. ซึ่งจะมีอัตราเท่าไรและต้องชำระเมื่อไรขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างผู้ให้กู้กับผู้กู้

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การกู้ยืมเงินสินเชื่อประเภทเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักของเกษตรกร ตัวอย่างที่ทำการศึกษา สำหรับปีการเพาะปลูก 2543/44 ธ.ก.ส. ได้คิดดอกเบี้ยแก่เกษตรกรลูกค้ำ ในอัตราร้อยละ 11.00 ต่อปี ในกรณีลูกค้ำปกติ (ชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยภายในวันที่ 31 มีนาคม 2544) สำหรับกรณีลูกค้ำค้างชำระเงินกู้เกินวันครบกำหนดชำระ ธ.ก.ส. จะคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 14.00 ต่อปี สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้นอกระบบ จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรต้องเสียดอกเบี้ยเงินกู้จากพ่อค้าหรือเศรษฐีที่ดิน ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 56.71 ต่อปี และเสียดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับเพื่อนบ้านหรือญาติพี่น้องในอัตราร้อยละ 43.26 ต่อปี (ตารางที่ 11) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าดอกเบี้ยจากแหล่งเงินทุนนอกระบบจะมีอัตราที่ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของ ธ.ก.ส. แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ก็ยังมีความจำเป็นต้องพึ่งแหล่งเงินทุนเหล่านั้นอยู่ ซึ่งพอสรุปเหตุการณ์เลือกใช้เงินทุนนอกระบบได้ดังนี้ คือ มีความสะดวกรวดเร็วในการกู้ยืม ในกรณีที่เกษตรกรมีความต้องการเงินกู้โดยเร่งด่วน โดยที่เกษตรกรผู้กู้ไม่จำเป็นต้องใช้หลักทรัพย์ใดมาค้ำประกัน

ตารางที่ 11 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จากแหล่งเงินทุนในและนอกระบบครัวเรือนเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

แหล่งเงินทุน	ร้อยละ
พ่อค้า	56.71
เพื่อนบ้านหรือญาติพี่น้อง	43.26
ธ.ก.ส.	11.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การดำเนินงานของ ธ.ก.ส. การให้สินเชื่อแก่เกษตรกรรายคน หมายถึง การให้เงินกู้แก่เกษตรกรรายคนโดยตรง ซึ่งเกษตรกรผู้จะกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ได้ จะต้องเป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส. โดยการขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้ำประจำสาขา ทั้งนี้เกษตรกรไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ ในการขอขึ้นทะเบียน เพียงแต่ไปแจ้งความประสงค์ต่อพนักงานสินเชื่อของ ธ.ก.ส. ที่สาขาหรือหน่วยอำเภอที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่เกษตรกรผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่ พนักงานสินเชื่อของ ธ.ก.ส. จะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและแนะนำวิธีการต่าง ๆ ในการเข้าเป็นลูกค้ำทุกประการ

คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาเป็นลูกค้ำ เกษตรกรผู้ที่จะขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส. จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี
3. เป็นเกษตรกรตามข้อบังคับของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
4. มีความชำนาญหรือ ได้รับการฝึกอบรมในการเกษตรมาพอสมควร
5. มีถิ่นที่อยู่ และประกอบอาชีพการเกษตรส่วนใหญ่ในท้องที่ดำเนินงานของสาขา ซึ่งตนขอขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้ำประจำมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า 1 ปี
6. เป็นผู้ก่อให้เกิดผลผลิตการเกษตรเพื่อขายในปีหนึ่งๆ เป็นมูลค่าพอสมควร หรือมีช่องทางจะปรับปรุงการเกษตรให้มีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ได้
7. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ มีชื่อเสียงดี และรู้จักประหยัด
8. ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
9. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
10. ไม่เคยถูกให้ออกจากการเป็นลูกค้ำประจำสาขา และปัจจุบัน ไม่ได้เป็นผู้กู้เงินของสหกรณ์การเกษตรกลุ่มเกษตรกร หรือสถาบันใดๆ ที่ดำเนินธุรกิจทางด้านสินเชื่อเพื่อการเกษตร

กลุ่มลูกค้ำ ธ.ก.ส. จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มลูกค้ำ ธ.ก.ส. จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ กลุ่มของเกษตรกรผู้ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส. ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนถึงร้อยละ 80 ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้เคียงกัน รู้จักคุ้นเคยกัน และรู้งานการเกษตรของกันและกันเป็นอย่างดี โดยกลุ่มลูกค้ำกลุ่มหนึ่ง ๆ จะต้องมีการจัดตั้งจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป สมัครใจเข้าร่วมกลุ่มกันซึ่งมีความประสงค์ที่จะกู้เงินจาก ธ.ก.ส. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและค่าลงทุนในการประกอบอาชีพการเกษตร โดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้หลักประกันรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน และหรือค้ำประกันซึ่งกันและกัน ในแต่ละกลุ่ม ลูกค้ำจะคัดเลือกลูกค้ำคนใดคนหนึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำ ร.ก.ส. ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในกิจการของ ร.ก.ส. ยินยอมเสียสละเวลาและอุทิศตน เพื่อเป็นผู้ประสานงานระหว่าง ร.ก.ส. และกลุ่มลูกค้ำ

ร.ก.ส. แบ่งประเภทของเงินกู้ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการเกษตร
2. เงินกู้เพื่อการลงทุนในทรัพย์สินการเกษตร
3. เงินกู้เพื่อรอการขายผลิตผลทางการเกษตร
4. เงินกู้เพื่อชำระหนี้สินหรือ ใถ่ถอน หรือรับ โอนคืนที่ดินการเกษตร
5. เงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตร

เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการเกษตร

ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าเมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ย ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์ อาหารสัตว์ วัสดุ การเกษตรอย่างอื่น ค่าเครื่องมือการเกษตร ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซื้อปุ๋ยสัตว์หรือสัตว์ปีก หรือสัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงขาย ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตร เฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนตามที่จำเป็น เป็นต้น เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการเกษตร สำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “เงินกู้ระยะสั้น” แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการเกษตรอย่างเดียวหรือหลายอย่าง ซึ่งลูกค้ำในกลุ่มลูกค้ำเดียวกันทุกคน หรือเป็นส่วนใหญ่ทำการผลิตโดยลงมือทำการเพาะปลูก เก็บเกี่ยว และขายในเวลาใกล้เคียงกัน และสามารถชำระคืนเงินกู้ให้เสร็จสิ้นในเวลาเดียวกันได้ และเงินกู้เครดิตเงินสด เป็นเงินกู้ระยะสั้นเพื่อการผลิตอย่างหนึ่ง ซึ่งอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรลูกค้ำเป็นอย่างมาก เพราะทำสัญญากู้เป็นเครดิตเงินสดไว้เพียงอย่างเดียว เกษตรกรสามารถเบิกรับเงินกู้ได้หลายครั้งภายในวงเงินกู้ที่กำหนด และภายในระยะเวลาแห่งสัญญาเงินกู้

เงินกู้เพื่อการลงทุนในทรัพย์สินการเกษตร

เงินกู้ระยะปานกลาง เป็นเงินกู้เพื่อการลงทุนในทรัพย์สินการเกษตร ซึ่งมีอายุใช้งานได้เกินกว่า 1 ปี เช่น เงินกู้เพื่อการบุกเบิกที่ดินเพื่อใช้ทำการเกษตร สร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ ชื่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องจักรกลการเกษตร ลงทุนในการเลี้ยงปศุสัตว์ เป็นต้น เงินกู้ระยะยาวเพื่อการเกษตร เป็นเงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุนในสินทรัพย์ประจำทางการเกษตร หรือเพื่อการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง หรือวางรูปแบบการผลิตขึ้นใหม่ ซึ่งมีการลงทุนสูงและต้องใช้เวลาานาน จึงจะ ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่าเงินลงทุน

เงินกู้เพื่อรอการขายผลิตผลทางการเกษตร

ได้แก่ เงินกู้ซึ่งผู้กู้ใช้ผลิตผลทางการเกษตรเป็นประกันการชำระคืนเงินกู้ มีวัตถุประสงค์การกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายระหว่างรอการขาย เพื่อให้เกษตรกรสามารถเก็บผลิตผลไว้รอราคาได้โดยไม่ต้องจำเป็นต้องขายในช่วงที่ผลิตผลออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นช่วงที่ราคาต่ำ

เงินกู้เพื่อชำระหนี้สิน หรือไถ่ถอน หรือรับโอนคืนที่ดินการเกษตร

เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อชำระหนี้สินเดิมเกี่ยวกับการเกษตรก่อนเป็นลูกค้านานการ เงินกู้ระยะปานกลางพิเศษ ประเภท 1 ได้แก่ เงินกู้ซึ่งลูกค้านำผู้ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง เนื่องจากภัยธรรมชาติ หรือภัยพิบัติ ขอกู้เพื่อชำระหนี้สินที่มีอยู่เดิมแก่ ธ.ก.ส. หรือบุคคลภายนอกอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ หรือภัยพิบัติ และเพื่อปรับปรุงการประกอบการเกษตรของตนในทางที่จะได้ผลดีขึ้น เงินกู้ระยะปานกลางพิเศษ ประเภท 2 ได้แก่ เงินกู้ซึ่งลูกค้านำหนึ่งหรือหลายคนขอกู้เพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่ ธ.ก.ส. แทนผู้กู้เดิมซึ่งตาย วิกลจริต ไปเสียจากภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ และ ไม่มีใครรู้แน่ว่าเป็นตายร้ายดีอย่างไรหรือมีเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ เงินกู้ระยะยาวเพื่อชำระหนี้สินเดิม ได้แก่ เงินกู้เพื่อชำระหนี้สินเดิม หรือเพื่อไถ่ถอน หรือรับโอนคืนที่ดินการเกษตรซึ่งเดิมเป็นของตนเอง หรือเป็นของบิดามารดาของตน ตลอดจนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานเกษตรในฤดูแรก การลงทุนในสินทรัพย์การเกษตรที่จำเป็นและค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดจ้างของอสังหาริมทรัพย์ควบคู่ไปด้วย เงินกู้ระยะยาวพิเศษ ได้แก่ เงินกู้ซึ่งลูกค้านำหนึ่ง หรือหลายคนขอกู้จาก ธ.ก.ส. เพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่ ธ.ก.ส. แทนผู้กู้เดิมซึ่งตาย หรือมีเหตุอื่นที่ทำให้ไม่อาจดำเนินการตามโครงการหรือแผนงานได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตร

เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินงานในการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตร ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อ หรือจัดหาวัสดุต่าง ๆ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิตหรือบริการการเกษตร ค่าซ่อมแซม ค่าจ้างแรงงาน ค่าขนส่ง ค่าเชื้อเพลิง ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขายหรือจัดจำหน่าย ค่าเช่าต่าง ๆ ค่าภาษีอากร ค่าบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำมาผลิตสินค้าสำเร็จรูป กึ่งสำเร็จรูป ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรเพื่อจำหน่ายหรือให้บริการด้านการเกษตร เงินกู้เพื่อเป็นค่าลงทุนในสินทรัพย์สำหรับการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตร ได้แก่ เงินกู้เพื่อลงทุนจัดหาสินทรัพย์ประจำ เครื่องจักรกล อุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการผลิตหรือแปรรูปหรือเตรียมการผลิต และจำหน่ายหรือการบริการด้านปัจจัยการผลิตการเกษตร รวมทั้งการปรับปรุงสินทรัพย์ประจำเครื่องกล อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้สำหรับประกอบอาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องในการเกษตร เป็นต้น

หลักประกันเงินกู้

การให้กู้เงินตามประเภทดังกล่าวข้างต้น จะต้องเป็นหลักประกันเงินกู้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ลูกค้ำในกลุ่มเดียวกันผูกพันตนรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน ค้ำประกันการชำระหนี้ต่อ ธ.ก.ส.
2. มีลูกค้ำประจำสาขาหรือบุคคลอื่น ซึ่ง ธ.ก.ส. พิจารณาเห็นสมควรเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน
3. มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่นจำนองเป็นประกัน โดยอสังหาริมทรัพย์นั้นจะต้องมีราคาประเมินไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้
4. มีหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือเงินฝากใน ธ.ก.ส. เป็นประกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ในบทนี้จะเป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรนี้ จะอาศัยการศึกษา และวิเคราะห์จากแบบจำลองปริมาณสินเชื่อค้างชำระ โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ตามสมการต่อไปนี้

$$Y = f [X_1, X_2, X_3, X_4, e]$$

หรือเขียนให้อยู่ในรูปของสมการ

$$Y = a_0 + a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 + a_4X_4 + e$$

โดยที่ Y = ปริมาณเงินกู้ค้างชำระ (บาทต่อปี)

X_1 = รายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตรในครัวเรือน (บาทต่อปี)

X_2 = ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (บาทต่อปี)

X_3 = ค่าใช้จ่ายในการเกษตร (บาทต่อปี)

X_4 = หนี้สินอื่น ๆ (บาทต่อปี)

a_0 = ค่าคงที่

a_1 = ค่าสัมประสิทธิ์ของรายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตรในครัวเรือน

a_2 = ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าใช้จ่ายในการบริโภค

a_3 = ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าใช้จ่ายในการเกษตร

a_4 = ค่าสัมประสิทธิ์ของหนี้สินอื่น ๆ

e = ค่าคลาดเคลื่อนของการถดถอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดสอบแบบจำลองในภาพรวมได้ค่า $F = 10.526$ มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แสดงว่าแบบจำลองนี้ใช้ได้ จากการวิเคราะห์โดยการนำปัจจัยที่เป็นตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร เข้าไปในสมการพร้อมกัน หรืออีกนัยหนึ่งคือ เป็นการกำหนดให้ปริมาณเงินกู้ค้างชำระขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย คือ รายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตรในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในการบริโภค หนี้สินอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในการเกษตร ซึ่งจะได้ผลการวิเคราะห์และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร ตามสมการดังนี้

$$Y = -4867.39 - 1.00X_1 + 0.35X_2 + 1.01X_3 - 0.25X_4$$

$$(1.53)^{ns} (4.63)^{***} (1.08)^* (0.21)^{ns}$$

$$F = 10.526 \quad R^2 = 0.620 \quad N = 80$$

หมายเหตุ *** แสดงว่า มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
 ** แสดงว่า มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 * แสดงว่า มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90
 ns แสดงว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (X_2) เป็นตัวแปรอิสระที่นับว่ามีนัยสำคัญทางสถิติมากที่สุด มีระดับความเชื่อมั่นถึงร้อยละ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.35 ซึ่งหมายความว่า ถ้าค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้ปริมาณเงินกู้ค้างชำระเพิ่มขึ้น 0.35 หน่วย และค่าสัมประสิทธิ์ของค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นบวก 0.35 แสดงให้เห็นว่าปริมาณเงินกู้ค้างชำระจะสูงขึ้น เมื่อค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงขึ้น ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรรนำสินเชื่อที่ได้รับไปใช้ในการบริโภค หรือนำไปใช้ในกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตอันจะนำมาซึ่งรายได้ จึงเป็นผลให้ปริมาณเงินกู้ค้างชำระเพิ่มสูงขึ้น

ค่าใช้จ่ายในการเกษตร (X_3) มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.10 และมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1.01 แสดงว่า ถ้าค่าใช้จ่ายในการเกษตรเพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่น ๆ คงที่ จะมีผลทำให้ปริมาณเงินกู้ค้างชำระเพิ่มขึ้น 1.01 หน่วย และค่าสัมประสิทธิ์ของค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นบวก 1.01 แสดงให้เห็นว่า ปริมาณเงินกู้ค้างชำระจะสูงขึ้น เมื่อค่าใช้จ่ายในการเกษตรสูงขึ้น จากผลดังกล่าวอาจเป็นเพราะ เกษตรกรใช้จ่ายและลงทุนในการเกษตรสูงเกินความจำเป็น ในขณะที่รายได้จากการเกษตรที่ได้มามีอัตราส่วนที่ต่ำกว่า เป็นผลให้เกิดภาวะไม่คุ้มการลงทุน และไม่มีเงินเพียงพอสำหรับชำระหนี้คืนให้กับธนาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และจากการศึกษาสามารถอธิบายความแปรปรวนของการค้างชำระสินเชื่อของเกษตรกร ได้ร้อยละ 62.01 ส่วนที่เหลืออีก 37.99 เป็นผลจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใส่ไว้ในสมการ เมื่อทดสอบระดับนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยแต่ละตัว พบว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคมีนัยสำคัญทางสถิติสูงที่สุด ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 รองลงมาคือค่าสัมประสิทธิ์ของค่าใช้จ่ายในการเกษตร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ส่วนรายได้เงินสดจากการเกษตร และนอกการเกษตรในครัวเรือน และหนี้สินอื่น ๆ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 สำหรับกรณีของทิศทางและความสัมพันธ์ พบว่าความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายในการบริโภค และค่าใช้จ่ายในการเกษตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินกู้ค้างชำระส่วนรายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตรในครัวเรือน และหนี้สินอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินกู้ค้างชำระ ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ยกเว้นตัวแปรหนี้สินอื่น ๆ ที่มีทิศทางไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

เกษตรกรไทยยังมีความเป็นอยู่ที่ยากจนและมีหนี้สินมาก สาเหตุมาจากการขาดความรู้ขั้นพื้นฐาน ขาดแคลนแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร ประสบกับ ปัญหาราคาผลผลิตที่ไม่แน่นอน และขาดแหล่งเงินทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และปัญหาที่สำคัญของการให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของ ธ.ก.ส. สาขานครศรีธรรมราช คือ ปัญหาการค้างชำระสินเชื่อของเกษตรกร ซึ่งสถิติการดำเนินงานเงินกู้ของ ธ.ก.ส. แสดงให้เห็นว่าต้นเงินกู้คงเป็นหนี้สินที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น จากความสำคัญของเงินทุนที่มีต่อเกษตรกรจากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44 ตามที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 2 ลักษณะ คือ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยที่การวิเคราะห์เชิงปริมาณนั้น ได้อาศัยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติวิเคราะห์ โดยการใช้อย่างสมการถดถอยเชิงซ้อน และวิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาทั้ง 2 ข้อ คือ

1. ศึกษาถึงลักษณะการใช้สินเชื่อของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขานครศรีธรรมราช
2. ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกร ได้แก่ รายได้เงินสดจากการเกษตรและนอกการเกษตร ค่าใช้จ่ายในการบริโภค หนี้สินอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในการเกษตร

ทั้งนี้ได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการสรุปผลการศึกษา และส่วนที่สองเป็นข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากการศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ที่มีหนี้ค้างชำระในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในรอบปีบัญชี 2543/44 จำนวน 80 ราย พบว่า หัวหน้าครัวเรือนของเกษตรกรส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี และมีการศึกษาอยู่ในระดับ ป.4-ป.6 สำหรับระดับการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกร ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับ ป.4-ป.6 เช่นเดียวกัน จากจำนวนครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดโดยเฉลี่ยมีขนาด ประมาณ 4 คนต่อครัวเรือน มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่สามารถช่วยงานด้านการเกษตร ประมาณ 3 คนต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครัวเรือน ส่วนสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่สามารถช่วยงานด้านการเกษตร มีจำนวน ประมาณ 2 คน ต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 36.32 ของขนาดครัวเรือนเฉลี่ย

ด้านรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเกษตรกร พบว่า รายได้หลักของเกษตรกรส่วนใหญ่ มาจากการทำการเกษตร ซึ่งได้จากการเพาะปลูกพืชหลัก 4 ชนิด ได้แก่ ยางพารา กาแฟ ข้าว มะพร้าว ทำให้เกษตรกรมีรายได้เงินสดจากการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 36,430 บาทต่อครัวเรือน ต่อปี สำหรับรายได้เงินสดนอกการเกษตรของเกษตรกร เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 5,668 บาทต่อครัวเรือนต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 86.54 และ 13.46 ของรายได้รวม ตามลำดับ โดยในส่วนของ รายได้นอกการเกษตร พบว่าส่วนใหญ่เกษตรกรมีรายได้มาจากการรับจ้างภายนอก คิดเป็นร้อยละ 55.04 สำหรับด้านค่าใช้จ่ายในการเกษตร พบว่าเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการเกษตรเฉลี่ย 26,480 บาทต่อครัวเรือน และมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ย 28,738 บาทต่อครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 47.96 และ 52.04 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร มีมูลค่าเฉลี่ยถึง 17,040 บาทต่อครัวเรือน

การขายผลผลิตทางการเกษตร ส่วนใหญ่เกษตรกรจะขายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งในการขายผลผลิตนี้มี 2 วิธีด้วยกัน คือ วิธีแรก เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตเองและนำผลผลิตส่งขายให้กับพ่อค้า ส่วนวิธีที่สอง เกษตรกรจะให้พ่อค้าในท้องถิ่นซื้อเหมาผลผลิต โดยพ่อค้าเป็นฝ่ายเก็บเกี่ยวผลผลิต ซึ่งเกษตรกรจะเลือกใช้วิธีใด ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยวมีมากน้อยเพียงใด และเกษตรกรเจ้าของผลผลิตมีแรงงานเพียงพอหรือไม่เป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาถึงลักษณะการใช้สินเชื่อของลูกค้า ธ.ก.ส. สาขานครศรีธรรมราช นั้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่นำเงินกู้ที่ได้มาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากที่สุด ซึ่งสินเชื่อที่ได้มาจากการกู้ยืมเพื่อการเกษตรจึง ไม่ได้นำมาช่วยในการเพิ่มรายได้ทางการเกษตร ส่งผลทำให้เกษตรกรค้างชำระสินเชื่อ ดังนั้นสินเชื่อที่ ธ.ก.ส. ให้การสนับสนุนแก่เกษตรกร ควรจะเน้นในรูปแบบของปัจจัยสิ่งของที่ใช้ในการผลิตทางการเกษตร เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย สารเคมีและยาฆ่าแมลง รถไถ และเครื่องสูบน้ำ เป็นต้น มากกว่าในรูปแบบของตัวเงิน เพื่อเป็นป้องกันเกษตรกรผู้กู้ให้นำสินเชื่อไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ อีกทั้งการให้สินเชื่อในรูปแบบปัจจัยการผลิตยังช่วยให้เกษตรกรได้รับปัจจัยที่มีคุณภาพดี และมีราคาถูกกว่าท้องตลาด ทั้งนี้เนื่องจาก ธ.ก.ส. ซึ่งเป็นองค์กรใหญ่มีอำนาจต่อรองกับบริษัทผู้ขายปัจจัยการผลิตเหล่านั้นได้ดีกว่าเกษตรกรซึ่งถือเป็นผู้ซื้อรายย่อย ธ.ก.ส. มีบุคลากรที่มีความรู้สามารถคัดเลือกปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการผลิตของแต่ละพื้นที่ได้เป็นอย่างดี เป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การลดขั้นตอนการซื้อขายโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งช่วยให้เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการผลิตทางการเกษตรได้อีกทางหนึ่งด้วย

2. จากผลการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้าชำระสินเชื่อเพื่อการของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรใช้จ่ายและลงทุนในการเกษตรสูงเกินความจำเป็น แต่รายได้จากการเกษตรมีอัตราส่วนต่ำ ดังนั้น ภาครัฐควรมีการส่งเสริมหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การผลิตและการตลาด เพื่อให้ความรู้ด้านการลงทุนที่ถูกต้อง และควรมีการสนับสนุนการแปรรูปผลผลิตการเกษตร โดยให้เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ดำเนินการ และ ธ.ก.ส. เป็นผู้สนับสนุนด้านความรู้ เงินทุนหรือสินเชื่อ และการตลาดให้ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง แทนที่จะขายผลผลิตทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- กัมปนาท เพ็ญสุภา. 2536. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการชำระค่านินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร.** กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัลยา ไทวิศิษฐ์ชัย. 2535. **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระค่านินเชื่อของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี.** กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เทียนชัย รัตนิล. 2533. **ปัญหาการชำระค่านินเชื่อเกษตรกรของเกษตรกร อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.** กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2543. **รายงานกิจการงบดุล งบกำไรขาดทุน รอบปีบัญชี 1 เมษายน 2543 – 31 มีนาคม 2544. นครศรีธรรมราช (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)**
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2544. **รายงานกิจการงบดุล งบกำไรขาดทุน รอบปีบัญชี 1 เมษายน 2544 – 31 มีนาคม 2545. นครศรีธรรมราช (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)**
- นิตยา ลีมีไพศาล. 2526. **การวิเคราะห์การใช้ค่านินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรในบางจังหวัดในประเทศไทย.** กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมบูรณ์ เอกเอี่ยมฉวี. 2539. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระค่านินเชื่อเพื่อการเกษตรของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ.** กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช. 2543. **รายงานการตลาด. จังหวัดนครศรีธรรมราช. (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)**
- สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช. 2543. **ข้อมูลประชากร. จังหวัดนครศรีธรรมราช. (ไม่ระบุสำนักพิมพ์)**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมัด รัตซี. 2533. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้เงินกู้ของเกษตรกรขนาดเล็ก.
กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก.

แบบสัมภาษณ์เกษตรกรปลูกข้าว ๕.ก.๕.

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อของเกษตรกรปลูกข้าว ๕.ก.๕.

ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

คำชี้แจง กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ลงในช่องว่าง

1. ข้อมูลส่วนตัวของเกษตรกร

1.1 เพศ

- () ชาย () หญิง

1.2 อายุ

- () 20-30 ปี () 31-40 ปี
() 41-50 ปี () 51-60 ปี
() มากกว่า 60 ปี

1.3 ศาสนา

- () พุทธ () อิสลาม
() คริสต์ () อื่นๆระบุ _____

1.4 อาชีพหลักของท่าน(อาชีพที่ใช้เวลาทำมากที่สุดในรอบปี)

- () ทำนา () ค้าขาย
() ทำสวนผลไม้ () เลี้ยงสัตว์
() ทำไร่ () ทำสวนผัก
() รับจ้าง () รับราชการ
() อื่นๆระบุ _____

1.5 อาชีพรองของท่าน(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ไม่มี () ทำนา
() ค้าขาย () ทำสวนผลไม้
() เลี้ยงสัตว์ () ทำสวนผัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

() รับจ้าง

() รับราชการ

() ทำไร่

() อื่น ๆ ระบุ _____

2. ข้อมูลทั่วไป

2.1 จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ช่วงอายุ	ชาย (คน)		หญิง (คน)	
	ช่วยงานเกษตร	ไม่ช่วยงานเกษตร	ช่วยงานเกษตร	ไม่ช่วยงานเกษตร
น้อยกว่า 20 ปี				
อายุ 20-30 ปี				
อายุ 31-45 ปี				
อายุ 46-60 ปี				
มากกว่า 60 ปี				

2.2 ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัวและสมาชิกในครอบครัว

ระดับการศึกษา	จำนวนหัวหน้าครอบครัว (คน)	จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้		
ต่ำกว่า ป.4		
ป.4 – ป.6		
ม.1 – ม.3		
ม.4 – ม.6		
อนุปริญญา		
ปริญญาตรี		
อื่น ๆ (ระบุ)		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 รายได้นอกการเกษตร (ช่วงตั้งแต่มี.ค.43-เม.ย.44)

กิจกรรม	จำนวน(คน)	รายได้(บาท)	
		ต่อเดือน	ต่อปี
รับจ้าง			
ค้าขาย			
เงินเดือน			
เงินที่ได้รับจากบุตรส่งมา			
ดอกเบี้ยเงินกู้			
ค่าเช่าที่ดิน			
อื่นๆ(ระบุ)			
-			
-			
รวม			

2.4 ค่าใช้จ่ายในครอบครัว

รายการ	บาท/สัปดาห์	บาท/เดือน	บาท/ปี
ค่าอาหาร			
ค่าเล่าเรียนบุตร			
ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม			
ค่ายารักษาโรค,ค่าหมอ			
ค่างานประเพณีต่างๆ			
ค่าน้ำประปา,ค่าไฟฟ้า			
ค่าขนส่ง			
อื่น ๆ (ระบุ)			
-			
-			
รวม			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 แหล่งเงินทุน

แหล่งเงินทุน	แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน(บาท)			
	ในการเกษตร	ใช้บริโภค	ใช้อุปโภค	อื่นๆ
ของตนเอง				
กู้จากสถาบันการเงิน				
1.ธ.ก.ส.				
2.ธนาคารพาณิชย์				
กู้นอกสถาบันการเงิน				
1.ญาติพี่น้อง				
2.พ่อค้า				
3.เพื่อนบ้าน				
ได้รับบริจาค				
รวม				

2.6 หนี้สินแก่ค้างชำระ

เจ้าหนี้	หนี้สินเก่า(บาท)	สาเหตุที่ค้างชำระ
สถาบันการเงิน		
- ธ.ก.ส.		
- ธนาคารพาณิชย์		
- อื่นๆ		
ไม่ใช่สถาบันการเงิน		
- พ่อค้า		
- ญาติพี่น้อง		
- เพื่อนบ้าน		
รวม		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 สิ้นเชื่อเพื่อการเกษตรของ ร.ก.ส.กับการพัฒนาการเกษตรและความเป็นอยู่ของเกษตรกร

2.7.1 สิ้นเชื่อการเกษตรช่วยท่านในการลงทุน

- () ช่วยได้มาก () ช่วยได้บางส่วน
() ช่วยได้น้อย () ไม่ได้ช่วยเลย

2.7.2 ปริมาณเงินกู้เพียงพอต่อความต้องการผลิตของท่านเพียงใด

- () ไม่เพียงพอ () เพียงพอบางส่วน
() เพียงพอทั้งหมด

2.7.3 เงินกู้ที่ได้ทันต่อความต้องการใช้ของท่านหรือไม่

- () ทัน
() ไม่ทัน เพราะว่า _____

2.7.4 ท่านคิดว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ที่กู้ยืมเงินจากธนาคารจะมีฐานะความเป็นอยู่

- () ดีขึ้นมาก () ดีขึ้น
() คงเดิม () แย่ลง

2.7.5 ท่านมีปัญหาในด้านใดบ้างเกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตร

- () ด้านความรู้ในการผลิต () ด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์
() ด้านการตลาด () ภัยธรรมชาติ
() อื่น ๆ ระบุ _____

2.7.8 ท่านต้องการให้ธนาคารปรับปรุงหรือมีบริการใดเพิ่ม

1. _____
2. _____

ภาคผนวก ข.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระสินเชื่อของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.
ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการเพาะปลูก 2543/44

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	หนี้สิน, คชขบริโ, คชข โนเกษ, รายได้	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: เงินกู้ค้าง

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.144 ^a	.620	-.032	11633.71	2.671

a. Predictors: (Constant), หนี้สิน, คชขบริโ, คชข โนเกษ, รายได้

b. Dependent Variable: เงินกู้ค้าง

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	214842152.870	4	53710538.217	10.526	.810 ^a
	Residual	10150743961.080	75	135343252.814		
	Total	10365586113.950	79			

a. Predictors: (Constant), หนี้สิน, คชขบริโ, คชข โนเกษ, รายได้

b. Dependent Variable: เงินกู้ค้าง

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations		
		B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part
1	(Constant)	-4867.385	1989.961		-3.042	.016			
	รายได้	-1.002	.065	.003	-1.526	.983	-.042	.002	.002
	คชขบริโ	.350	.069	-.073	4.628	.012	-.072	-.072	-.071
	คชข โนเกษ	1.010	.048	-.106	1.084	.103	-.108	-.105	-.104
	หนี้สิน	-.247	.141	.059	.214	.618	.070	.058	.057

a. Dependent Variable: เงินกู้ค้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้